

[Rigmor Christensen.]

fristen er 8 uger — kan der i dette tidsrum ske væsentlige ændringer i ægtefællernes økonomiske forhold, hvorved den ægtefælle, der har anket, og som måske har anket alene for at forhale sagen, opnår fordele på den andens bekostning. Jeg tænker ikke alene på forringelse af boet, men også på eventuel arv, der kommer til at gå ind i fællesboet. Dette kan næppe være rimeligt.

Jeg ved, at der på dette punkt er en vis uenighed mellem de lærde om, hvorvidt den ene eller den anden dom skal betragtes som endelig. To domme fra 1968 giver hovedsagelig medhold i, at den sidste dom betragtes som endelig. Jeg ville være glad, hvis den højtærede justitsminister ville udtale sig nærmere om dette forhold.

Jeg er glad for, at reglen om, at det offentliges adgang til at anlægge sag om omstødelse af ægteskab foreslås gjort fakultativ, og at man derved ikke nødvendigvis må omstøde et mangeårigt ægteskab mellem uægteskabelige halvsøskende, som har været uvidende om forholdet.

For så vidt angår beskikkelse af advokat, finder jeg, at ægteskabssager er af en så principiel og personlig karakter, at beskikkelse faktisk burde finde sted for begge parter såvel i første instans som i ankeinstansen. Jeg kan i øvrigt ikke forstå, når nu man har gjort sagerne i § 448, stk. 4, til ægteskabssager, hvorfor de så skal være stedbørn. Det er muligt, at man i den forbindelse burde hæve salærerne til advokaterne. Jeg ved godt, de er kommet noget op, men med det store arbejde, der er ved ægteskabssager, tror jeg det ville være rigtigt, om man hævede dem yderligere.

Bestemmelsen om, at domstolene får en udvidet ret til at træffe bestemmelse om foretagelse af bevisførelse og til at indhente sågkyndige udtalelser, er et stort og godt fremskridt. Det vil give domstolene større mulighed for at sætte sig ind i parternes private forhold og livsførelse og derved give et langt bedre grundlag for at træffe den rigtige afgørelse om, hvem af forældrene der skal tilkendes forældremyndigheden. I mange tilfælde ville måske en psykiatrisk undersøgelse af forældrene være nok så gavnlig, men så langt går rettens kompetence vel næppe.

Om fogdens adgang til gennemtvangelse af

bestemmelser om forældremyndighed og samkvemsret skal jeg som tidligere anført sige, at jeg hellere så en noget lettere adgang til at flytte forældremyndigheden, end tilfældet er i praksis i dag, idet det er min opfattelse, at alene truslen herom ville presse den vrangvillige lige så stærkt som tvangsafhentning, tvangsbøder, udpantning og hæfte. Jeg mener heller ikke, at disse fire midler vil virke særlig gavnligt på barnet. Endelig så jeg meget gerne, at fogdens ret til at tilkalde en repræsentant for børne- og ungdomsværnet eller en bekendt til at varetage barnets tarv under sagen blev gjort obligatorisk og indsnævret til en repræsentant for børne- og ungdomsværnet af hensyn til det upartiske.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslagene til udvalgsbehandling.

Ømann: Jeg skal under mit partis ordføres, hr. Poul Dams, fravær, ikke gøre mange bemærkninger til lovforslagene. SF har jo fremsat et ægteskabslovsforslag, som hviler på ændrede principper, og det er da klart, at hvis man bedømmer de foreliggende lovforslag ud fra vore ønsker, passer de ikke ganske ind; men det er lige så klart, at på baggrund af den eksisterende retstilstand er der her tale om forbedringer.

De ømfindtlige sager om forældremyndighed og samkvemsret kan jo — som det også er blevet sagt af fru Hanne Budtz heroppefra — ikke klares ved lovbestemmelser alene, men man kan dog nok gøre en hel del for at lægge sagerne sådan til rette, at man får bedre mulighed for at træffe en rigtig afgørelse. Her er det vel nok af stor betydning, at domstolene får mulighed for at få sagerne bedre oplyst i rette tid, før man har fordelt de forskellige rettigheder.

Om det derimod er særlig gavnligt at anordne tvangsbøder, må jeg stille mig tvivlende over for. Når der under samkvemsrettens udøvelse opstår strid, er sindene jo i den grad kogt op, at en tvangsbøde vel nok ikke bider, så det kan vel kun blive et chikanemiddel, som kan anvendes af den ene af parterne, og det er jo ikke det, man har brug for i denne situation. Der var måske mere rimelighed i en større, skal vi sige adgang til at tage ordningen af samkvemsretten op på ny og under